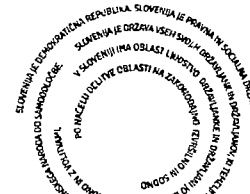

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 94 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisana mag. Meira Hot)

Ljubljana, 13. april 2023

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	13-04-2023	
Šifra:	510-05/23-8/2	
Povezava:		
EPA:	746-1X	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:	1702	

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06 in 47/13), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12), 114. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20) vlagamo spodaj podpisane poslanke in poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O ZAŠČITI ŽIVALI

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po rednem postopku, na podlagi 114. člena Poslovnika Državnega zbora RS.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru RS in pri delu njegovih delovnih teles bodo v imenu predlagatelja sodelovale mag. Meira Hot, mag. Urška Klakočar Zupančič in dr. Tatjana Greif.

Prilogi:

- predlog zakona,
- podpisi poslank in poslancev.

mag. Meira Hot
mag. Urška Klakočar Zupančič
dr. Tatjana Greif

mag. Borut Sajovic
mag. Nataša Avšič Bogovič
dr. Mirjam Bon Klanjšček
Mateja Čalušič
Bojan Čebela
Jožica Derganc
Sandra Gazinkovski
Vera Granfol
mag. Miroslav Gregorič
Lena Grgurevič
mag. Alma Intihar
Robert Janev
Andreja Kert
mag. Darko Krajnc
mag. Tamara Kozlovič
Tomaž Lah
Miha Lamut
mag. Martin Marzidovšek
Tereza Novak
Tine Novak
Gašper Ovník
Monika Pekošak
mag. Dean Premik
dr. Martin Premk
mag. Franc Props
Aleksander Posen Kralj
Andreja Rajbenšu
Aleš Rezar
Janja Sluga
Dušan Stojanovič
Mojca Šetinc Pašek
Katarina Štravs
Lucija Tacer
Teodor Uranič
Tamara Vonta
mag. Rastislav Vrečko
Dejan Zavec
Lenart Žavbi
mag. Sara Žibrat
Andreja Živic

Jani Prednik
Predrag Baković
Soniboj Knežak
mag. Bojana Muršič
Jonas Žnidaršič

Damijan Zrim

dr. Matej Tašner Vatovec

Milan Jakopivič

Miha Kordiš

Nataša Sukič

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAŠČITI ŽIVALI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje zaščite živali urejeno z Zakonom o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13, UPB, 21/18-ZNOrg, 92/20 in 159/21; v nadaljnjem besedilu: zakon), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel leta 1999.

Zakon je bil leta 2003 dopolnjen z določbami, ki so urejale dostop psov pomočnikov invalidov in psov vodnikov slepih na javna mesta in v sredstva javnega prevoza. Namen sprememb in dopolnitev zakona v letu 2007 je bil urediti vprašanje nevarnih psov. Novela v letu 2012 je bila potrebna zaradi usklajevanja z Direktivo 2010/63/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/63/EU), ki se uporabljajo v znanstvene namene. V tej noveli so bile dopolnjene tudi določbe za boljši sistem registracije psov in preprečevanje ilegalnega trgovanja z mladiči psov in mačk ter določbe za zagotavljanje zaščite živali, ki se uporabljajo na prireditvah in snemanjih. Zakon o zaščiti živali je bil zadnjič spremenjen leta 2020 zaradi uradnega opomina, ki ga je Republika Slovenija zaradi neustreznega prenosa nekaterih členov Direktive 2010/63/EU prejela od Evropske komisije. Hkrati se je zakon uskladil tudi z zadnjo spremembo Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02, 91/13 in 23/20; v nadaljnjem besedilu: SPZ), ki je v naš pravni red vnesla vrednostno opredelitev, da živali niso stvari, temveč čuteča živa bitja.

Zadnja novela, sprejeta oktobra 2021, je določila pravila za natančnejše določanje sledljivosti izvora psa zaradi preprečevanja in omejevanja preprodaje psov in ilegalne trgovine s psi, uvedla omejitev posedovanja »eksotičnih vrst« hišnih živali zaradi zaščite življenja, zdravja in dobrobiti živali, zaradi varovanja zdravja in življenja ljudi ter ohranjanja narave, predpisala skrbnikom živali osnovno poznavanje potreb in oskrbe živali. Novela je dopolnila določbe, ki urejajo področje nevarnih psov, prepovedala privezovanje psov z določenimi izjemami, prepovedala usmrnitev zdravih zapuščenih živali v zavetiščih in natančneje določila nosilce stroškov oskrbe zapuščenih živali, prepovedala usmrtnice živali zaradi pridobivanja kože ali krzna ter omogočila izrekanje višjih kazni za prekrške.

V Republiki Sloveniji je na področju zaščite živali civilna družba zelo dejavna. Javnost je občutljiva na neprimerna ravnanja, tako s hišnimi kot z rejnimi živalmi. Posvet v Državnem zboru Republike Slovenije, ki je potekal 16. januarja 2023, je naslovil številne težave in izzive na področju zaščite živali. V široki razpravi so bile tedaj predlagane nekatere dopolnitve zadnje novele zakona, ki so predmet rešitev tega zakona. Na posvetu in v javnosti je bilo večkrat izpostavljeno, da je veterinarska inšpekcija slabše odzivna, na kar pristojno ministrstvo odgovarja, da je vzrok predvsem pomanjkanje kadrov.

Uradni veterinarji Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin opravljajo uradne nadzore na področju zdravstvenega varstva živali, identifikacije in registracije živali, uporabe zdravil, živalskih stranskih proizvodov, distribucije in proizvodnje ter predelave krme, živil živalskega izvora, vstopa živali in blaga v Unijo. Nadzor na veterinarskem področju v Republiki Sloveniji trenutno opravlja 178 uradnih veterinarjev – ti poleg nadzora na drugih področjih veterinarstva in varne hrane opravljajo tudi nadzor dobrobiti živali v skladu z letnim načrtom oziroma na podlagi prijav.

Število prijav se vsako leto povečuje, posledično se povečuje obseg dela, ki ga je treba opraviti. Prav tako se povečuje tudi število obratov, v katerih je treba zagotoviti stalen nadzor uradnega veterinarja, kadrovskih okrepitev v preteklem obdobju ni bilo.

Leta 2022 je bilo v inšpekcijskih postopkih odvzetih 534 živali, od tega 231 rejnih (146 goved, 5 konj, 17 glav drobnice in 63 ostalih rejnih živali) in 303 hišne živali (237 psov in 66 ostalih hišnih živali). Glede na trenutno kadrovsko situacijo (število uradnih veterinarjev je praktično že nekaj let nespremenjeno, obseg nadzora pa se veča) vse aktivnosti UVHVVR potekajo na zgornjih mejah. Z namenom okrepitve nadzora na področju zaščite živali je treba iskati rešitve v specializaciji dela, digitalizaciji delovnih procesov in informacijski podpori delu uradnih veterinarjev, vzpostavitvi hlevov za začasno namestitve odvzetih rejnih živali ter v kadrovski okrepitvi nadzornega organa tudi v sodelovanju z nevladnimi organizacijami.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji predloga zakona

Ključni cilj predlaganih sprememb je okrepitev odgovornega lastništva živali kot čutečih bitij, zmanjševanje števila zapuščenih in trpinčenih živali ter poglobljanje zavedanja med prebivalci Republike Slovenije o najnaprednejših civilizacijskih vrednotah ravnanja z živalmi. S spremembami in dopolnitvami zakona želimo veljavno zakonodajo sistemsko nadgraditi predvsem na področjih svetovanja, pa tudi nadzora in odkrivanja nezakonitih ravnanj z živalmi ter njihove oskrbe.

2.2. Načela predloga zakona

S predlagano novelo Zakona o zaščiti živali ostajajo temeljna načela, na katerih temelji veljavni Zakon o zaščiti živali, nespremenjena. S predlogom novele zakona se še dodatno krepí načelo humanega ravnanja in odgovornega lastništva na podlagi preprečevanja trpljenja in mučenja živali, dviga ozaveščenosti skrbnikov živali in dejavne vključitve nevladnih organizacij pri odkrivanju in preprečevanju kršitev.

2.3. Poglavitne rešitve predloga zakona

V predlogu zakona so opredeljene naslednje rešitve:

- ustanovitev prehodnih hlevov za odvzete živali;
- društvom, ki so na podlagi tega zakona pridobila naziv, da delujejo v javnem interesu na področju zaščite živali, se omogoči aktivno sodelovanje pri svetovanju skrbnikom živali in sodelovanje z nadzornimi organi v primeru ugotovljenih nepravilnosti, tako da se imenuje pooblaščen svetovalec za zaščito živali;
- terapevtskim psom se podeli status delovnih živali;
- uveljavitev obveznega označevanja mačk;
- zakonska osnova za vzpostavitev mobilnih klavnic;
- ustanovitev specializirane inšpekcije za zaščito živali;
- popolna prepoved privezovanja psov;
- vzpostavitev obveznega internega videonadzora v klavnicah;

- opredelitev hude malomarnosti kot mučenje živali;
- prepoved uporabe vseh živali za nastopanje in prikazovanje v cirkusu.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Obrazložitev finančne posledice predloga zakona o zaščiti živali:

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun. Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva. Za namene nadzora nad izvajanjem zakona za zaščito živali in s tem povezanega svetovanja (predlagan nov 42.a člen zakona) in ob upoštevanju povečanja obsega nalog in občutljivosti problematike zaščite živali se ustanovi posebna skupina uradnih veterinarjev (petnajst uradnih veterinarjev), ki bo izvajala izključno naloge nadzora v delu, ki se nanaša na zaščito živali. Skupina bo predstavljala dodatne kadre k obstoječim. Iz naslova dodatnih kadrov, materialnih stroškov in njihove tehnične opremljenosti se pričakuje letna obremenitev proračuna Republike Slovenije v višini 1.110.000,00 evrov. Ocena stroškov predvideva zaposlitev petnajstih uradnih veterinarjev za celo leto in nakup potrebne opreme za izvajanje nalog.

Za izvajanje delovanja prehodnih hlevov (predlagana nova 33.a in 33.b člen) se predvideva vsaj pet regionalno razporejenih prehodnih hlevov in hlev na območju mejnega prehoda Obrežje. Stroški prehodnih hlevov so stroški celoletnega najema določenega hleva, stroški krme in vode za odvzete živali, če ni plačnik stranka, in stroški upravljavca hleva, ki izvaja naloge v skladu s 33.a členom zakona. Skupni stroški so ocenjeni na 275.000,00 evrov.

Republika Slovenija zagotavlja sredstva za opravljanje nadzora nad izvajanjem predpisov. Skladno s predpisi o inšpekcijskem nadzoru Republika Slovenija krije predhodne stroške upravnih postopkov. Za živali, odvzete zaradi kršitev veljavnega zakona o zaščiti živali ali suma kaznivega dejanja mučenja živali, so stroški namestitve in oskrbe zapuščene živali v prehodnem hlevu predhodni stroški upravnega postopka. Te stroške Republika Slovenija zaračuna lastniku kot stroške postopka in jih posreduje v izterjavo, če jih lastnik ne plača v odrejenem roku.

Predlog zakona predvideva usposabljanje za pooblaščenega svetovalca za dobrobit živali (predlagana nova 36.c in 36.č člen) v trajanju najmanj 40 ur (osnovno usposabljanje) in najmanj 10 ur (nadaljnje usposabljanje). Usposabljanje se bo izvajalo s strani univerzitetnih profesorjev in ob upoštevanju javnega interesa, plačnik usposabljanja pa bo Republika Slovenija. Usposabljanje se bo glede na izražene potrebe izvajalo vsaj dvakrat letno. Cena ure profesorja znaša 80,00 EUR. Za usposabljanje je predvidenih 80 ur. Strošek usposabljanja je ocenjen na 6.400 evrov.

Celotni stroški za izvajanje novele zakona o zaščiti živali na letni ravni tako znašajo 1.366.400,00 EUR.

V letošnjem letu je treba glede na časovni okvir zagotoviti polovico teh sredstev, in sicer 683.200,00 EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva so zagotovljena v sprejetem proračunu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) na podprogramu Zdravstveno varstvo rastlin in živali (110602).

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Avstrija

V Ustavu je določeno, da se država zavzema za dobrobit živali. Zvezni zakon o varstvu živali, ki velja od 1. januarja 2005 in je bil večkrat posodobljen (nazadnje leta 2017), določa za cilj zaščito življenja in dobrobiti živali, ki temelji na posebni odgovornosti ljudi za živali, kot so bitja. Avstrijski Civilni zakonik v 285. členu določa tudi, da živali niso stvari, temveč so zaščitene s posebnim zakonom. Določbe, ki veljajo za stvari, se uporabljajo subsidiarno, če ni s posebnim zakonom (Zvezni zakon o varstvu živali) določeno drugače. V zakonu je od leta 2008 predpisano obvezno označevanje psov, za mačke obveznost označevanja ni določena. Predvidena so zavetišča, ki so definirana kot neprofitne organizacije in ki nudijo oskrbo in pomoč pri iskanju novih lastnikov za izgubljene in zapuščene živali. Zakon definira tudi azile za živali in tako imenovane sočutne kmetije, ki so definirani kot objekti, namenjeni trajni namestitvi in oskrbi zapuščenih ali izgubljenih živali. V zavetišče nameščena žival se oddaja novemu lastniku po 30 dneh. Stroške oskrbe plača skrbnik živali, če pa ga ni mogoče identificirati, stroške krije zavetišče, ki ga delno financirajo zvezne dežele, kar med seboj uredijo s pogodbo

Hrvaška

Skrb za zapuščene živali Hrvaška definira v Zakonu o zaščiti živali. Zakon o zaščiti živali določa, da se zapuščena ali izgubljena žival namesti v zavetišče, dokler ni posvojena. Usmritev zdravih zapuščenih živali ni predvidena. Zakon določa, da finančno breme oskrbe živali nosijo lokalne skupnosti. Predvideva tudi sankcije za odgovorne osebe lokalnih skupnosti, če lokalne skupnosti ne zagotovijo zavetišč in oskrbe zapuščenih živali. Po 15 dneh od namestitve zavetišče postane lastnik živali, če v tem času lastnik živali ne zahteva nazaj. Pogoje za delovanje zavetišča (bivalne razmere, usposobljenost osebja, postopke in ravnanje z živalmi, delo zavetišča ter vsebino in način vodenja registra zavetišč) s pravilnikom predpiše minister. Z zakonom je prav tako prepovedano stalno privezovanje psov na verige in druge priveze.

Italija

Italija je 20. julija 2004 sprejela Zakon o prepovedi mučenja živali in uporabi živali v borbah. Kazenski zakonik vsebuje določbe v zvezi z zaščito živali pred krutimi ali nepotrebnimi usmrčitvami, ki povzročajo poškodbe živali ali mučenje. Opredeljuje primere malomarnosti, s prepovedjo zadrževanja živali v pogojih, ki povzročajo veliko trpljenje. Italija je evtanazijo zdravih živali v zavetiščih prepovedala že leta 1991. Za zapuščene živali skrbijo pogodbeniki, ki jih financirajo lokalne skupnosti.

Grčija

Skrb za zapuščene živali je v pristojnosti lokalnih skupnosti. Zakon o dobrobiti živali iz leta 2012 prepoveduje evtanazijo zdravih živali, vendar se v praksi soočajo z velikimi težavami. Zapuščena žival se namesti v zavetišče in se po določenem času (ki ni predpisan), če je ni mogoče posvojiti, po sterilizaciji/kastraciji vrne v okolje (pse in mačke). Kot je bilo že navedeno, je evtanazija v zavetiščih prepovedana, vendar je stanje glede zapuščenih živali v Grčiji zelo pereče, zlasti po gospodarski krizi, saj se v zavetišča in skrb za zapuščene živali ne investira. Grčija ima velik problem brezdomnih prostoživečih psov, po ocenah dobrodelnih organizacij je potepuških psov in mačk več kot milijon, uradno registriranih pa jih je le 20.000. Predlagana je sprememba zakonodaje, ki bo nalagala občinsko dajatev za nakup hišne živali, registracijo in označevanje hišnih živali. Odvzem živali poteka prek sodnega postopka, ki ga zahteva tožilec. Kritike sistema opozarjajo, da so pravice sicer opisane, ne pa tudi splošno pripoznane.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagana dopolnitev zakona v delu, ki se nanaša na obvezno označevanje mačk, se bo administrativno vzpostavila v okviru veljavnega Centralnega registra hišnih živali, ki je že prinesel pozitiven vpliv na odpravo administrativnih ovir v primeru označevanja psov. Zbiranje in posredovanje osebnih podatkov iz registra hišnih živali lastnikom hišnih živali omogoča, da ob obisku veterinarske ambulante lahko zahtevajo izpis podatkov o svoji živali.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21) se v 1. členu v prvem odstavku za besedilom »gre za zapuščené živali« doda besedilo »in živali v oskrbi«.

2. člen

V 4. členu se v prvi alineji za besedilom »storjeno naklepno« doda besedilo »ali iz hude malomarnosti«.

3. člen

V 5. členu se v prvem odstavku na koncu 35. točke pika nadomesti s podpičjem in dodata novi 36. in 37. točka, ki se glasita:

»36. živali v oskrbi so vse živali, ki so potrebne oskrbe skladno z 27. členom tega zakona (vse hišne, rejne in izjemoma divje, ki nimajo primerne oskrbe po drugi zakonodaji);
37. terapevtski pes je pes, ki je usposobljen za delo v terapevtskih ali rehabilitacijskih okoljih in ima dokazilo o usposobljenosti skladno s SIST 1192 za izvajanje terapij s pomočjo živali.«.

4. člen

V tretjem in šestem odstavku 5.a člena se besedilo »drugega odstavka 6.a člena« nadomesti z besedilom »tretjega odstavka 6.a člena«.

5. člen

V 6.a členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Lastnik mačke zagotovi, da je mačka do dopolnjenega dvanajstega tedna starosti označena na predpisan način.«.

Za spremenjenim prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Lastnik mačke prijavi lastništvo mačke v sedmih dneh od njene pridobitve, lastnik mačjega mladiča iz lastne vzreje pa lastništvo prijavi pristojni veterinarski organizaciji najpozneje do dopolnjenega dvanajstega tedna starosti mladiča.«.

Drugi do peti odstavek postanejo novi tretji do šesti odstavek.

6. člen

V 11. členu se v četrtem odstavku na koncu druge alineje pika nadomesti s podpičjem in doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- terapevtske pse v terapevtskem okolju v času izvajanja terapije s pomočjo živali.«.

7. člen

V 13. členu se v prvem odstavku za besedo »slepih« beseda »in« nadomesti z vejico, za besedo »invalidov« pa se doda besedilo »in terapevtski psi«.

8. člen

V 14.a členu se v prvem odstavku stavek »Uporaba živali prostoživečih živalskih vrst za nastopanje ali prikazovanje v cirkusih in cirkusom podobnih prireditvah je prepovedana.« nadomesti s stavkom »Prepovedani so cirkusi in cirkusom podobne prireditve, ki za nastopanje ali prikazovanje uporabljajo živali.«.

9. člen

V 15. členu se v prvem odstavku v deveti alineji za besedilom »trženje« doda besedilo »ovratnic z bodicami in«.

Na koncu 23. alineje se pika nadomesti s podpičjem in doda nova 24. alineja, ki se glasi:

»- nastanitev živali na premajhnem prostoru brez možnosti zadostne rekreacije v nasprotju s predpisi.«.

V drugem odstavku se točka d) spremeni tako, da se glasi:

»d) streljanje gojene divjadi v oborah ali uporaba strelnega orožja s prostim projektilom za namen omamljanja rejnih živali, kadar živali ni mogoče drugače fiksirati z namenom zakola oziroma bi to fiksiranje ogrožalo varstvo in zaščito ljudi oziroma živali;«.

Točka h) se črta.

10. člen

Za 33. členom se doda novo poglavje z naslovom » IV. PREHODNI HLEV« in nova 33.a in 33.b člena, ki se glasita:

»33.a člen

Za odvzete rejne živali se lahko zagotovijo pomoč, oskrba in namestitev v prehodnem hlevu (v nadaljnjem besedilu: prehodni hlev), ki ga vodi pristojni organ za veterinarstvo.

Prehodni hlev ustanovi Republika Slovenija. Republika Slovenija postane začasni skrbnik odvzetih živali.

Upravljalec prehodnega hleva opravlja naslednje naloge:

- sprejema obvestila o postopkih odvzema rejnih živali;
- zagotavlja potrebno veterinarsko pomoč odvzetim rejnim živalim;
- zagotavlja izvedbo vseh potrebnih diagnostičnih preiskav, zaradi preverjanja epizootiološke situacije;
- zagotavlja prevoz, namestitev in začasno oskrbo odvzetih rejnih živali;
- zagotavlja razlaganje, namestitev in oskrbo rejnih živali v primeru odrejenega počitka pri začasnem zadržanju živali oziroma pošilk v primeru ugotovljenih kršitev predpisov, ki urejajo zaščito živali pri prevozu oziroma v primeru prometnih nesreč, kjer so udeležena cestna prevozna sredstva za prevoz živali;

- skrbi za prodajo ali oddajo odvzetih rejnih živali novim skrbnikom ali oddajo v zakol;
- zagotavlja označevanje in registracijo odvzetih rejnih živali v skladu s predpisi.

Podrobnejše pogoje glede nastanitve živali predpiše minister.

33.b člen

Dejavnost oskrbe odvzetih rejnih živali in oskrbo živali v karanteni lahko izvaja tudi društvo, ki deluje v javnem interesu na področju zaščite živali in izpolnjuje vse predpisane pogoje tega zakona ter pogoje, ki jih predpiše minister ali kmetijsko gospodarstvo v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

Kmetijsko gospodarstvo, ki izpolnjuje predpisane pogoje, registrira dopolnilno dejavnost in sklene pogodbo s pristojnim organom za veterinarstvo.

Minister predpiše podrobnejše pogoje glede bivalnih pogojev, nastanitve in oskrbe živali, opreme, zagotavljanja varstva živali in z namestitvijo in oskrbo povezanih stroškov.

Dosedanja poglavja IV. do IX postanejo nova od V. do X poglavja.«.

11. člen

Za 36.a členom se dodajo novi 36.b, 36.c in 36.č člen, ki se glasijo:

»36.b člen

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, nevladnim organizacijam iz 34. člena tega zakona v okviru prostovoljnega udejstvovanja omogoči izvajanje nalog svetovanja skrbnikom živali, osveščanja in opozarjanja na nepravilnosti v zvezi z živalmi ter sodelovanje z nadzornimi organi v primeru ugotovljenih nepravilnosti, tako da imenuje pooblaščen svetovalce za zaščito živali (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen svetovalec).

Za izvajanje prve, druge in pete alineje drugega odstavka 34. člena tega zakona, lahko pooblaščen svetovalec pri skrbniku živali, pri katerem zazna nepravilno ravnanje ali kršitve obveznosti iz tega zakona, fotografira nepravilnosti, ga pozove k pravilnemu ravnanju in v primeru neodzivnosti ali nadaljevanja kršitev poda prijavo v reševanje upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo.

Uradni veterinar lahko uporabi zbrane dokaze in izjave pooblaščenega svetovalca v inšpekcijskem postopku.

V primeru suma mučenja živali, ko je ogroženo življenje živali, pooblaščen svetovalec nemudoma obvesti pristojni organ za veterinarstvo, ki v roku 24ur¹ oziroma prvi delovni dan po preteku roka obvesti pooblaščenega svetovalca o ugotovitvah in nadaljnjih ukrepih.

Pooblaščen svetovalec lahko v primeru nestrinjanja z ugotovitvami in nadaljnjimi ukrepi pristojnega organa za veterinarstvo zahteva ponovno presojo ugotovitev, ki jo izvede

¹ rok za obveščanje – dikcija vključuje tudi primere, ko se rok za obveščanje izteče na vikend ali praznik, v času dežurstva, zato je dikcija prvi delovni dan po poteku roka

tričlanska komisija upravnega organa za veterinarstvo, določena izmed članov pooblaščenih svetovalcev, uradnih veterinarjev in predstavnika Centra za dobrobit živali v okviru Nacionalnega veterinarskega inštituta.

Zoper odločitev komisije ni pritožbe.

Če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, ugotovi, da pooblaščen svetovalec krši obseg pristojnih nalog ali je pri opravljanju nalog prekoračil pooblastila, mu imenovanje in izkaznico prekliče za obdobje enega leta. V primeru ponovne kršitve, storjene v obdobju 5 let od prejšnje kršitve, upravni organ imenovanje in izkaznico trajno prekliče.

Zoper odločbo o preklicu ni pritožbe, dovoljen je upravni spor.

36.c člen

Pooblaščen svetovalec je lahko vsaka polnoletna oseba, ki je državljan Republike Slovenije in izpolnjuje dodatne pogoje:

- ima najmanj srednješolsko izobrazbo,
- je najmanj tri leta aktiven član nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju zaščite živali,
- ima opravljeno predhodno usposabljanje iz drugega odstavka 36.č člena tega zakona oziroma obnovitveno usposabljanje iz tretjega odstavka 36.č člena,
- je opravil izpit za pooblaščenega svetovalca in
- je predložil potrdilo o nekaznovanosti.

Izpit za pooblaščenega svetovalca kandidat opravlja pred komisijo, ki jo imenuje generalni direktor upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo. Komisijo sestavljajo predstavniki upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, predstavnik Nacionalnega centra za dobrobit živali in predstavnik nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu na področju zaščite živali.

Za predstavnika nevladne organizacije je lahko imenovan član društva, ki ima opravljeno usposabljanje v skladu s pravilnikom, ki ureja podrobnejše kriterije za pridobitev statusa društva ali organizacije, ki na področju zaščite živali deluje v javnem interesu. Nevladne organizacije upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, predlagajo po eno osebo v seznam članov komisije. Predstavnik nevladne organizacije, ki sodeluje v posamezni komisiji, ni hkrati član nevladne organizacije, iz katere prihaja kandidat.

Kandidat, ki je uspešno opravil izpit, na podlagi pisne vloge, ki ji priloži dokazila o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena, z imenovanjem pridobi izkaznico, ki jo izda upravni organ, pristojen za veterinarstvo. Izkaznica velja pet let. Po preteku mora pooblaščen svetovalec za ponovno imenovanje opraviti usposabljanje iz tretjega odstavka 36.č člena tega zakona in izpit iz četrte alineje prvega odstavka tega člena.

Upravni organ o imenovanih pooblaščenih svetovalcih in izdanih izkaznicah vodi evidenco, ki vsebuje osebno ime, datum pridobitve imenovanja in naziv nevladne organizacije, katere član je pooblaščen svetovalec, ter zaporedno številko izdane izkaznice.

Vsebino in način opravljanja izpita ter obliko in vsebino izkaznice predpiše minister.

36.č člen

Usposabljanje za pristop k izpitu za pooblaščenega svetovalca izvaja Nacionalni center za dobrobit živali, ko je prijavljenih najmanj pet kandidatov.

Usposabljanje obsega najmanj 40 ur vsebin s področja biologije, fiziologije, obnašanja in zdravstvenega varstva živali ter predpisov, ki urejajo zaščito živali, in predpisov, ki urejajo postopke inšpekcijskega nadzora in prekrškovne postopke.

Obnovitveno usposabljanje obsega najmanj 10 ur vsebin iz prejšnjega odstavka tega člena.

Program in ceno usposabljanja, ki vključuje tudi opravljanje izpita, potrdi upravni organ, pristojen za veterinarstvo.

Nacionalni center za dobrobit živali o izvedenih usposabljanjih vodi evidenco, ki vsebuje naslednje podatke o udeležencih usposabljanj: osebno ime, naslov prebivališča, datum rojstva, vrsto in vsebino usposabljanja ter datum usposabljanja in zaporedno številko potrdila o opravljenem usposabljanju.«.

12. člen

Za 42. členom se doda nov 42.a člen, ki se glasi:

»42.a člen

Za nadzor zaščite živali direktor upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, oblikuje posebno enoto uradnih veterinarjev, ki opravljajo preglede in izvajajo ukrepe na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

Namen posebne enote je zagotavljanje hitrega odziva na prijave pooblaščenih svetovalcev za zaščito živali, ukrepanje ob kršitvah, ki se nanašajo na večje število živali, ukrepanje v primeru prometnih nesreč, v katerih je udeleženo večje število živali, in za opravljanje drugih nalog in aktivnosti po pooblastilu direktorja upravnega organa.

Za nadzor zaščite živali se zagotavlja stalna pripravljenost.«.

13. člen

V 43. členu zakona se na koncu 16. alineje pika nadomesti s podpičjem in doda nova 17. alineja, ki se glasi:

»- za izvajanje nadzora zaščite živali v klavnicah, zlasti pri nakladanju, razkladanju ter pred in med zakolom, odrediti izvajalcu dejavnosti na njegove stroške videonadzor ravnanja z živalmi, ki je na vpogled uradnemu veterinarju. Posnetke mora izvajalec dejavnosti hraniti do inšpekcijskega pregleda, če ni uveden inšpekcijski postopek, sicer pa do dokončanja postopka. Posnetki ne predstavljajo informacije javnega značaja.«.

14. člen

V prvem odstavku 46.a člena se za točko 3. dodata novi 4. in 5. točka, ki se glasita:

»4. kot lastnik mačke ne zagotovi označitve mačke v skladu s prvim odstavkom 6.a člena tega zakona;

5. kot lastnik mačke ne prijavi lastništva mačke v predpisanem roku v skladu z drugim odstavkom 6.a člena tega zakona;«.

Dosedanje 5. do 27. točka postanejo nove 7. do 29. točka.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

15. člen

Posebno enoto iz novega 42.a člena imenuje generalni direktor upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona na način, da je določen najmanj en uradni veterinar za izvajanje nalog posebne enote na območnem uradu in mejni veterinarski postaji.

16. člen

Določbe spremenjenega 15. člena, ki se nanašajo na točko h), se začnejo uporabljati 1. 10. 2023.

17. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

Dopolnitev v tem členu se nanaša na spremembo iz 5. člena veljavnega zakona. Ker se v 5. členu uvaja in definira nov pojem oziroma določilo, je treba to opredeliti in zapisati tudi v tem členu, saj gre za nomotehnično uskladitev.

K 2. členu

Z dopolnitvijo 4. člena se med dejanja mučenja živali prišteva tudi »huda malomarnost«. V Kazenskem zakoniku Republike Slovenije se mučenje živali iz malomarnosti lahko opredeli tudi kot kaznivo dejanje.

K 3. členu

Z dodano novo 36. točko se dodaja pojem »živali v oskrbi«, ki zajema vse živali, tako divje, hišne, kot tudi rejne živali. V praksi se je večkrat zgodilo, da zaradi pomanjkljivosti pojmov in različnega tolmačenja teh nekatere živali niso bile deležne zadostne oskrbe ali pa jim ta niti ni bila nudena ter zagotovljena. S spremembami, ki so predlagane, želimo vsem živalim omogočiti, da bodo deležne oskrbe (veterinarske, namestitve v zavetišču, zdravljenje ipd.), ki jo potrebujejo oziroma jim jo je treba nuditi in zagotoviti. Z novo 37. točko se uvaja definicija »terapevtskega psa«. Terapevtski pes je tako pes, ki se je na podlagi izobraževanj usposobil za delo v različnih okoljih in ima ustrezno dokazilo za izvajanje terapij. Na podlagi nove definicije se tudi ostale vsebinske določbe tega zakona dopolnjuje z izjemami, ki veljajo za terapevtske pse.

K 4. členu

5.a člen veljavnega zakona določa pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov, ki se zbirajo in obdelujejo v Centralnem registru hišnih živali. Člen se dopolnjuje s pravno podlago za zbiranje in obdelavo osebnih podatkov lastnikov mačk.

K 5. členu

S spremembami določil 6.a člena tega zakona se uvaja obvezno označevanje mačk, tako kot to velja za pse. Lastniki mačk lastne vzreje bodo morali do dopolnjenega dvanajstega tedna starosti zagotoviti identifikacijo mačk v skladu s priporočili veterinarskih institucij. Prav tako bodo morali lastniki mačk prijaviti lastništvo v sedmih dneh od njene pridobitve. V Sloveniji je zaradi neobveznega čipiranja mačk označen izredno nizek odstotek mačk. Označevanje mačk je gotovo znamenje odgovornega lastništva. Zaradi obveznega označevanja mačk bo v prihodnosti prišlo tudi do lažjega odkrivanja lastnikov izgubljenih mačk in posledične hitrejše vrnitve. Z obvezno identifikacijo mačk bo prišlo tudi do razbremenitve zavetišč in večje kontrole nad populacijo mačk v Sloveniji.

K 6. členu

Terapevtski psi v terapevtskem okolju izvajajo terapije na javnem mestu, zato je zanje smiselno, da so navedeni kot izjeme pri zagotavljanju fizičnega varstva psov v javnem mestu.

K 7. členu

Pse terapevte se izenači s psi pomočniki invalidov in psi vodniki slepih in se jim z dopolnitvijo 13. člena omogoča vstop na javna mesta in v sredstva javnega prevoza.

K 8. členu

Določilo 14.a člena tega zakona prepoveduje uporabo prostoživečih živali za potrebe nastopanja in prikazovanja v cirkusih in cirkusom podobnih prireditvah. Več držav članic EU je prepovedalo uporabo živali v cirkusih, čemur je v letu 2013 sledila Slovenija, ki je prepovedala uporabo in prikazovanje nastope prostoživečih živali. Po zgledu nekaterih evropskih držav, ki so uzakonile prepoved nastopanja vseh živali v cirkusih, se to predlaga s spremembo 14.a člena.

K 9. členu

Z dodano novo alinejo 15. člena tega zakona se med prepovedana dejanja uvršča tudi prepoved, da bi se živali zadrževalo na premajhnem prostoru brez možnosti rekreacije, kar pomeni, da je zadrževanje živali oziroma njihovo nastanjanje na način, ki jim ne omogoča normalnega bivanja, kršitev tega zakona. S črtanjem točke h) drugega odstavka 15. člena se prepoveduje privez psa tudi na vodoravno vodilo. Po vzoru številnih evropskih držav se torej prepoveduje vsakršno privezovanje psov. Streljanje živali je prepovedano ravnanje, ki je določeno v tem členu. Člen se dopolnjuje z izjemo glede streljanja rejnih živali v določenih primerih, s čimer se daje osnova za delovanje mobilnih klavnic, ki predstavljajo korak v smeri preprečevanja trpljenja, ter obenem zagotavljanja dobrobiti rejnih živali. Odvzem rejnih živali iz bivalnega okolja in prevoz v zakol pomeni za žival velik stres in strošek za lastnika, zato uvajamo možnost zakola z uporabo strelnega orožja s prostim projektilom z namenom omamljanja, kadar jih ni mogoče varno fiksirati.

K 10. členu

V Republiki Sloveniji je v Luki Koper trenutno edini hlev, ki služi kot odobrena kontrolna točka za nastanitev živali. Slovenija je tako ena redkih držav, kjer inšpektorji nimajo možnosti ustrezne namestitve odvzete rejne živali, razen kopitarjev. Hlev pomeni točko, ki služi zgolj za pretovarjanje živali, ki prevoz nadaljujejo na plovilih za prevoz živali. V okviru Veterinarske uprave Republike Slovenije se ustanavlja prehodni hlev za odvzete rejne živali. Prehodni hlev prav tako ustanovi Republika Slovenija in je začasni skrbnik odvzetih živali. Dodaja se tudi možnost, da se za odvzete rejne živali lahko zagotovi pomoč, oskrba in namestitev tudi v okviru kmetijskih gospodarstev, ki že imajo registrirano dopolnilno dejavnost ter izkazujejo najvišje standarde ravnanja z rejnimi živalmi. V koncept začasne namestitve se lahko vključujejo tudi društva v javnem interesu, ki izpolnjujejo določene pogoje za namestitev rejnih živali. Podrobnejše pogoje za namestitev predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. Pristojno ministrstvo določi tudi pogoje nastanitve živali.

K 11. členu

Sistem inšpekcijskega nadzora je v Republiki Sloveniji natančno določen in zakonsko normiran. Inšpektor mora biti, poleg formalne izobrazbe, tudi usposobljen za opravljanje tovrstnega nadzorstva. V Sloveniji inšpekciji nadzor za zaščito živali relativno dobro deluje, vendar se že vrsto let pojavljajo sistemske težave, ki primarno izvirajo iz kadrovskega deficita nadzornega organa. Rezultat tega je prepozno odkrivanje nezakonitih ravnanj ter dolgotrajni inšpekcijski postopki. S strokovno usposobljenimi pooblaščenimi svetovalci za zaščito živali z jasnimi pristojnostmi se krepí osveščanje in izobraževanje imetnikov živali in obenem zmanjšuje tveganja za zlorabo živali na podlagi njihovega sodelovanja z nadzornimi organi. Kandidat za pooblaščenega svetovalca za zaščito živali bo moral opraviti ustrezno usposabljanje v okviru Nacionalnega centra za zaščito živali in pridobljeno znanje tudi obnavljati oziroma nadgrajevati. Z uvajanjem instituta pooblaščenega svetovalca nevladne organizacije v javnem interesu postajajo komplementaren del sistema inšpekcijskega nadzora

za zaščito živali. Predlog nove ureditve torej temelji na sodelovanju nevladnih organizacij oziroma njihovih članov s pristojnimi organi za veterinarstvo. Poleg izvajanja preventivnih nalog, kot so ozaveščanje, obveščanje, opozarjanje na prepovedana ravnanja, bo njihova nova naloga tudi sodelovanje z inšpekcijsko službo za zaščito živali, pri ugotavljanju nepravilnosti in zbiranju dokazov o kršitvah zakona zaščite živali, ki jih inšpektorji lahko pozneje uporabijo v inšpekcijskem nadzoru.

K 12. členu

Z namenom krepite inšpekcijskega nadzora zaščite živali se na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin oblikuje posebno veterinarsko službo, ki opravlja preglede in izvaja ukrepe na celotnem ozemlju Republike Slovenije, zlasti za ugotavljanje kršitev, ki se nanašajo na večje število živali, in za ukrepanje v primeru prometnih nesreč, v katerih so udeležene živali. V Sloveniji že deluje t. i. Mobilna enota za nadzor zaščite živali pri prevozu, ki je del inšpekcije Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin in v Sloveniji učinkovito deluje že dve desetletji ter je edinstven primer v evropskem prostoru.

K 13. členu

Skladno s trenutno zakonsko ureditvijo v Republiki Sloveniji kamere v klavnicah niso obvezne. Od klavnice je torej odvisno, ali bo vzpostavila videonadzor v prostorih za zakol živali ali ne. V Sloveniji smo bili v zadnjem času soočeni s pretresljivimi posnetki nehumanega ravnanja z živalmi za zakol, zato se z dopolnitvijo 43. člena tega zakona uvaja obveza namestitve videonadzornega sistema v klavnicah in vpogled posnetkov ravnanja z živalmi uradnemu veterinarju.

K. 14. členu

Zaradi uvedbe obveznega označevanja mačk je treba neizpolnjevanje predpisane obveznosti tudi sankcionirati. Zato se v 46.a člen dodajajo ravnanja, ki pomenijo kršitev predpisanih obveznosti glede označevanja in registracije mačke.

K. 15. členu

Določba se nanaša na ustanovitev posebne enote uradnih veterinarjev iz novega 42.a člena, ki jo generalni direktor upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, imenuje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona. Rok, ki je predviden v tem členu, je potreben zaradi ustrezne priprave upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, za izvajanje zakonske podlage.

K. 16. členu

Določa se prehodno obdobje, ki omogoča ustrezno prilagoditev skrbnikov psov na novo ureditev.

K. 17. členu

Člen določa, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

Ta zakon določa odgovornost ljudi za zaščito živali kot čutečih živih bitij, to je zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrobiti; določa pravila za dobro ravnanje z živalmi; določa, kaj se šteje za mučenje živali in katera ravnanja oziroma posegi na živalih so prepovedani; določa pogoje, ki jih je za zaščito živali treba zagotoviti pri reji in vzreji živali, prevozu, izvajanju določenih posegov in postopkov na živalih, zakolu in usmrčitvi živali; ureja postopek, pravice in obveznosti v primerih, ko gre za zapuščene živali; ureja nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju zaščite živali; ureja nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona ter določa kazenske sankcije za kršitelje določb tega zakona.

Ta zakon ureja tudi ravnanje z ribami, divjadjo in lovskimi psi, če ni s predpisi, ki urejajo ribištvo, divjad in lovstvo, urejeno drugače.

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašata naslednji direktivi Evropske unije:

- Direktiva Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali (UL L št. 221 z dne 8. 8. 1998, str. 23), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmih, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L št. 95 z dne 7. 4. 2017, str. 1);
- Direktiva 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L št. 276 z dne 20. 10. 2010, str. 33; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/63/EU), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o uskladitvi obveznosti poročanja na področju zakonodaje, povezane z okoljem, ter spremembo uredb (ES) št. 166/2006 in (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES in 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 338/97 in (ES) št. 2173/2005 ter Direktive Sveta 86/278/EGS (UL L št. 170 z dne 25. 6. 2019, str. 115).

S tem zakonom se podrobneje ureja izvajanje naslednjih Uredb Evropske unije:

- Uredbe Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 (UL L št. 3 z dne 5. 1. 2005, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmih, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS,

96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (UL L št. 95 z dne 7.:4. 2017, str. 1);

- Uredbe Sveta (ES) št. 1099/2009 z dne 24. septembra 2009 o zaščiti živali pri usmrčitvi (UL L št. 303 z dne 18. 11. 2009, str. 1), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2018/723 z dne 16. maja 2018 o spremembi prilog I in II k Uredbi Sveta (ES) št. 1099/2009 o zaščiti živali pri usmrčitvi v zvezi z odobritvijo omamljanja z nizkim zračnim tlakom (UL L št. 122 z dne 17. 5. 2018, str. 11).

4. člen

Mučenje živali je:

- vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje, ali škodi njenemu zdravju;
- nepotrebna ali neprimerna usmrtitev živali.

5. člen

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. dobaviteljska organizacija laboratorijskih živali (v nadaljnjem besedilu: dobaviteljska organizacija) je fizična ali pravna oseba razen vzrejne organizacije laboratorijskih živali, ki dobavlja živali z namenom njihove uporabe v postopkih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
2. dovoljenje za projekt je odločba upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, o odobritvi projekta, v okviru katerega se izvajajo postopki na živalih;
3. hišne živali so psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodavci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki so namenjene za družbo, varstvo ali pomoč človeku;
4. javno mesto je javni kraj, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja varstvo javnega reda in miru, razen površin, na katerih ni oziroma ni pričakovati večjega števila ljudi;
5. javno zbiranje pomeni organiziran javni shod ali organizirano javno prireditev, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja javna zbiranja (npr. razstave, tekmovanja in predstave);
6. laboratorijske živali so živali, ki se vzrejajo z namenom njihove uporabe v postopkih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
7. motnja v obnašanju je oblika obnašanja, ki glede na pogostnost ali potek odstopa od obnašanja pripadnikov iste vrste živali v razmerah, ki jim dovoljujejo v celoti razviti vrsti značilno obnašanje;
8. načelo 3R je skupek načela zamenjave uporabe živali v postopkih z metodami, ki ne zahtevajo njihove uporabe, načela uporabe čim manjšega števila živali v postopkih in načela izboljšanja pogojev reje in oskrbe živali v postopkih ter izvajanja postopkov;
9. nevarne živali so živali, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti, izločajo človeku nevarne strupe oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka;
10. nezdržljive živali pri nastanitvi so živali, ki si lahko medsebojno povzročijo nezaželeno brejost, poškodbe ali smrt;
11. omamljanje živali je kakršenkoli dovoljeni postopek, ki povzroči stanje neobčutljivosti, ki traja, dokler žival ni mrtva, in se ji na ta način prihrani trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti;
12. pastirski pes je pes, ki je vzgojen za namen varovanja tropa ali črede pred zvermi, je prisoten v tropu ali čredi in je za izvajanje naloge varovanja tropa ali črede kot pastirski pes vpisan v centralni register hišnih živali;
13. pes pomočnik invalidov je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za pomoč invalidom in spremlja invalidno osebo ali svojega trenerja;
14. pes vodič slepih je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za vodenje slepih in spremlja slepo ali slabovidno osebo ali svojega trenerja;
15. postopek na živali pomeni postopek iz 1. točke 3. člena Direktive 2010/63/EU;

16. prevoz živali je postopek, povezan s premeščanjem živali s prevoznim sredstvom, in traja od natovarjanja živali v kraju izvora do raztovarjanja živali v namembnem kraju;
17. pristojna veterinarska organizacija je veterinarska organizacija s koncesijo za cepljenje psov proti steklini v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo;
18. projekt je program dela, ki ima opredeljen znanstveni cilj in vključuje posamezni postopek, serijo postopkov ali več serij postopkov na živalih;
19. prostoživeče mačke so potomke domačih mačk, ki živijo v okolju neodvisno od človeka in se stiku s človekom izogibajo;
20. prostoživeče živali so živali prosto živečih živalskih vrst, kot jih določa zakon, ki ureja ohranjanje narave;
21. rejne živali so kopitarji, parkljarji, perutnina, kunci, kožuharji in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za proizvodnjo hrane, volne, kož, krzna ali za druge gospodarske namene;
22. skrbnik živali je pravna ali fizična oseba, ki odgovarja za žival, ne glede na to, ali je njen lastnik ali zanjo le skrbi. Skrbnik zapuščene živali je imetnik zavetišča oziroma občina, če ne zagotovi zavetišča;
23. snemanje pomeni postopek izdelave posnetka v komercialne namene, v katerem vodeno nastopajo živali;
24. strokovnjak za dobrobit živali je oseba, ki mora imeti najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogroditve kvalifikacij, uvrščena na 8. raven, v vseh primerih s področja veterinarstva, medicine, biologije ali zootehniko, in je usposobljen s področja znanosti o uporabi živali v znanstvene namene;
25. tehnopatije so poškodbe ali bolezenske spremembe, ki nastanejo neposredno ali posredno zaradi neustreznega bivališča, opreme ali sistema reje;
26. trpljenje živali so bolečine, strah, poškodbe, pohabljenje, degeneracija, hiranje ali obolevanje ter čezmerno in nepotrebno vznemirjanje, ki jih povzroči človek;
27. ugriz je poškodba živali ali človeka, ki jo povzroči pes z zobmi, pri čemer pride do prekinitve kontinuitete kože ali sluznice;
28. uporabniška organizacija je fizična ali pravna oseba, ki uporablja živali v postopkih;
29. usmritev živali je predpisan postopek odvzema življenja živali;
30. vzrejna organizacija je fizična ali pravna oseba, ki vzreja oziroma redi živali iz Priloge 1 Direktive 2010/63/EU z namenom njihove uporabe v postopkih ali za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali ali prednostno za ta namen vzreja druge živali, bodisi za dobiček bodisi ne;
31. zakol živali je usmritev živali za prehrano ljudi;
32. zapuščene živali so najdene, oddane ali odvzete hišne živali;
33. zavetišče je objekt, v katerem se poskrbi za pomoč, oskrbo in namestitve zapuščenih živali;
34. živali so živi vretenčarji razen človeka, ki so sposobne čutiti, saj imajo razvite sisteme za zaznavo in obdelavo bolečih dražljajev;
35. živali v postopkih so živali, ki so vzrejene z namenom uporabe v postopkih, vključno z larvalnimi oblikami, ki se samostojno prehranjujejo, in fetalnimi oblikami sesalcev od zadnje tretjine normalnega prenatalnega razvoja ter zgodnejše razvojne stopnje živali, če se jih pusti pri življenju po tej razvojni stopnji in bodo zaradi izvedenih postopkov občutile bolečino, trpljenje, stisko ali trajne poškodbe, potem ko dosežejo to razvojno stopnjo. Za živali v postopkih se štejejo tudi živi glavonožci, ki se uporabljajo ali so namenjeni uporabi v postopkih.

5.a člen

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, vodi in vzdržuje centralni register hišnih živali za namen vodenja postopkov in odločanja v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti. Pooblašcene osebe organov, pooblaščenih veterinarskih organizacij, zavetišč in antirabičnih ambulant dostopajo do centralnega registra hišnih živali v obsegu, ki je potreben za opravljanje nalog po tem zakonu in zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Centralni register hišnih živali ni javni register.

Osebnostne podatke iz tretjega in šestega odstavka 6. člena ter drugega odstavka 6.a člena tega zakona za vodenje in vzdrževanje centralnega registra hišnih živali ter za vodenje postopkov in odločanje v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti, obdelujejo pooblašcene osebe organov, pooblaščenih veterinarskih organizacij, zavetišč in antirabičnih ambulant.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, in pristojne veterinarske organizacije pridobijo navedene osebne podatke od lastnikov psov in lastnikov drugih hišnih živali ter za potrebe preverjanja točnosti pridobljenih podatkov tudi iz centralnega registra prebivalstva.

Pristojne veterinarske organizacije lahko uporabljajo pridobljene osebne podatke za izvedbo postopkov, predpisanih s tem zakonom in z zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Posameznik lahko uveljavlja pravico do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki in popravka lastnih osebnih podatkov pri katerikoli pristojni veterinarski organizaciji ali upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo. Pristojna veterinarska organizacija ob obisku lastniku ali skrbniku hišne živali na njegovo pisno zahtevo posreduje podatke iz tretjega in četrtega odstavka 6. člena ter drugega odstavka 6.a člena tega zakona ob predhodnem preverjanju identitete. Predlog zahteve je dostopen na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko pridobiva osebne podatke iz tretjega in šestega odstavka 6. člena ter drugega odstavka 6.a člena tega zakona iz centralnega registra prebivalstva tudi z neposrednim elektronskim dostopom ali s povezavo med centralnim registrom prebivalstva in centralnim registrom hišnih živali ter jih lahko vpogleda, prepíše ali izpíše in nadalje obdeluje v postopkih v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

6.a člen

Lastništvo domače mačke se izkazuje z označitvijo mačke na predpisan način ter z vpisom mačke in lastnika v centralni register hišnih živali.

Lastnik mačke ob prijavi sporoči, pristojna veterinarska organizacija pa v centralni register hišnih živali vnese naslednje podatke:

- o mački;
- osebno ime ali firmo, naslov prebivališča ali sedež, EMŠO ali matično številko pravne osebe ter kontaktne podatke lastnika mačke;
- osebno ime, naslov prebivališča, EMŠO in kontaktne podatke fizične osebe, ki je v pravni osebi določena kot skrbnik mačke.

Lastnik mačke sporoči:

- pristojni veterinarski organizaciji spremembo lastništva mačke, pogin ali evtanazijo mačke, če ni izvedena v pristojni veterinarski organizaciji;
- pristojni veterinarski organizaciji ali zavetišču pobeg ali odtujitev mačke.

Pristojna veterinarska organizacija in zavetišče podatke iz prejšnjega odstavka vneseta v centralni register hišnih živali.

Način označitve iz prvega odstavka tega člena in podrobnejše podatke o mački iz prve alineje drugega odstavka tega člena, ki se vodijo v centralnem registru hišnih živali, predpiše minister.

11. člen

Skrbnik hišne živali, mora z osamitvijo, kontracepcijo, sterilizacijo ali kastracijo živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali oziroma tistih živali, katerim ne more ali noče zagotoviti oskrbe po tem zakonu.

Skrbnik živali mora z ustrezno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici.

Skrbnik psa mora na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu.

Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za:

- pse na javnih mestih, ki so s predpisom lokalne skupnosti ali s privolitvijo lastnika javnega mesta namenjena sprehajanju in druženju psov ter so ustrezno označena in ograjena tako, da je psom onemogočen pobeg;
- lovske pse v času lova v skladu z zakonom, ki ureja lovstvo.

13. člen

Psi-vodiči slepih in psi-pomočniki invalidov imajo skupaj s svojim skrbnikom vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza.

Psom iz prejšnjega odstavka ni treba imeti nagobčnika na javnih mestih in v sredstvih javnega prevoza.

14.a člen

Živali je dovoljeno uporabljati na javnem zbiranju ali snemanju le, če jim je prihranjeno nepotrebno trpljenje in ne gre za prepovedano ravnanje iz 15. člena tega zakona ter jim je zagotovljena oskrba v skladu z etološkimi potrebami glede na vrsto živali. Uporaba živali prostoživečih živalskih vrst za nastopanje ali prikazovanje v cirkusih in cirkusom podobnih prireditvah je prepovedana.

Če je pričakovati, da bo zaradi dejavnosti iz prejšnjega odstavka ogrožena dobrobit živali (npr. napor, dolgotrajnost, izčrpanost), mora organizator zagotoviti prisotnost veterinarja in upoštevati njegova strokovna navodila.

Podrobnejše pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena predpiše minister.

15. člen

Prepovedana ravnanja so:

- zbadanje živali, stiskanje, natezanje ali zvijanje delov telesa živali, obešanje, če ne gre za strokovne posege, udarjanje, potapljanje ali drugačno dušenje živali, metanje, suvanje ali namerno povoženje živali ter spolno občevanje med človekom in živaljo, z njim izenačeno spolno ravnanje ali kakšno drugo spolno dejanje zaradi zadovoljevanja človekovih spolnih potreb;
- izpostavljanje živali ognju, vročim, jedkim ali strupenim sredstvom ter drugim fizikalnim ali kemičnim učinkom v nasprotju z določbami tega zakona;
- prisilno hranjenje, če to ni v zdravstvene ali v znanstveno-raziskovalne namene, puljenje perja živi perjadi, trganje rib s trnkov in druga podobna dejanja v nasprotju z določbami tega zakona;
- streljanje živali ne glede na vrsto orožja oziroma strelne naprave;
- obmetavanje s petardami ali drugimi pirotehničnimi sredstvi, obmetavanje s kamenjem ali drugimi predmeti, prodaja in uporaba sredstev (npr. pasti stopalk in zank), ki žival imobilizirajo tako, da je ne usmrtijo, povzročene pa so ji poškodbe in bolečina. Ne glede na prejšnji stavek je dovoljena prodaja in uporaba limanic za zatiranje škodljivih glodavcev;
- organiziranje borb živali, uporaba živali za borbe, spodbujanje ter šolanje živali za borbo z drugo živaljo;
- uporaba živih živali za hrano ali vabo; izjemoma je dopustna uporaba živih živali za hrano, če so pogoji približani pogojem v naravi;
- preobremenjevanje živali, uporaba plemensko nezrelih živali (premladih ali spolno nezrelih živali) za razplod, onemogočanje potrebnega počitka, preskubljenje perutnine, aplikacija farmacevtskih preparatov ali drugih snovi z namenom izboljšanja športnih dosežkov (doping) ter uporaba bolne, ranjene, poškodovane ali ustraševane živali oziroma njeno fizično izkoriščanje;
- vzreja, vzgoja in šolanje na način in s pripomočki, ki živali povzročajo bolečine ali kako drugače škodijo njenemu zdravju, zlasti pa uporaba, prodaja in trženje naprav za daljinsko upravljanje ali avtomatskih naprav, ki se pritrdijo na žival in ob aktiviranju povzročijo električni šok;
- preganjanje v naravnem ali urbanem okolju živečih živali razen za izvajanje veterinarskih ukrepov in za ukrepe za varovanje premoženja na način, ki živali ne povzroča nepotrebnega trpljenja;
- lov na divjad v času lovopusta, lov na vodeče samice v času poganja in dojenja mladičev ter neupravičena opustitev zasledovanja obstreljene divjadi;
- namerna trajna ali začasna zapustitev živali;
- krmljenje živali s snovjo, ki ji povzroča, trpljenje, poškodbe ali smrt;
- izpustitev prostoživeče živali, ki je bila vzrejena s pomočjo človeka, v naravo, če ni pripravljena za preživetje v naravnem okolju;
- lov divjadi z namenom gojenja v nasprotju s predpisi o lovstvu in ribištvu;
- zadrževanje prostoživečih živali v neregistriranih živalskih vrtovih;
- reja vretenčarjev, ki kažejo sami ali njihovi potomci dedne napake, ki povzročajo trpljenje živali; ta prepoved ne velja za rejo gensko spremenjenih organizmov v zaprtem sistemu, če reja poteka v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi;
- posegi na živalih, opravljeni v nasprotju s predpisi;
- spodbujanje napadalnosti živali do človeka ali živali, razen za namen šolanja psov ali uporabe službenih policijskih in vojaških psov;
- oddaja več kot enega psa letno, ki ne izhaja iz lastne vzreje, za denarno nadomestilo;
- tek živali, privezane na motorno prometno sredstvo;
- reja in lov na živali zgolj zaradi pridobivanja njihovih kožuhov, kož ali perja;
- privezovanje psov.

Ne glede na prejšnji odstavek so dovoljena naslednja ravnanja:

- a) odlov živali v skladu s predpisi, ki urejajo lovstvo in ribištvo;
- b) odvzem živali iz narave v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, lovstvo in ribištvo;
- c) sokolarjenje v skladu s predpisi o lovstvu;
- č) začasno zadrževanje avtohtonih vrst prostoživečih živali v ujetništvu z namenom doselitve ali ponovne naselitve te vrste v naravno okolje;
- d) streljanje gojene divjadi v oborah, kadar živali ni mogoče fiksirati z namenom zakola oziroma bi to dejanje ogrožalo varstvo in zaščito ljudi oziroma živali;
- e) omama, anestezija ali usmrnitev nevarnih živali, če je to povezano z varstvom in zaščito ljudi oziroma živali;
- f) oddaja psa, ki ne izhaja iz lastne vzreje, za denarno nadomestilo, če gre za psa iz zavetišča ali za psa v lasti državnih organov;
- g) privezovanje psov zaradi zagotavljanja nadzora in fizičnega varstva na javnih mestih, zaradi oskrbe, zdravljenja ali šolanja, med vadbo v okviru tekmovanj, lova ali drugih dejavnosti, v katerih je pes udeležen, za počitek ali prenočitev na potovanju ali pri bivanju na območjih, kjer je vstop psom prepovedan;
- h) privezovanje psov s širokimi ovratnicami, ki niso na zateg ali z oprsnicami na vodoravno vodilo, ki je dolgo najmanj pet metrov in je najmanj dva metra nad tlemi, s privezom, ki psu omogoča najmanj štiri metre gibanja v obe stranski smeri od vodoravnega vodila.

Če je ravnanje iz prvega odstavka tega člena storjeno naklepno in zaradi tega nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

36.a člen

Statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju zaščite živali lahko poleg društev pridobijo tudi druge nevladne organizacije v skladu z zakonom, ki ureja status nevladne organizacije v javnem interesu, in ob uporabi določbe tega zakona, ki veljajo za društva.

42. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov neposredno opravljajo uradni veterinarji, kmetijski, lovski, ribiški inšpektorji ter inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: pristojni inšpektor), vsak v okviru svojih pooblastil in pristojnosti.

Nadzorstvo nad izvajanjem določb drugega odstavka 11. člena, 12. člena ter prve, druge, četrte, pete, šeste, devete in enaindvajsete alineje 15. člena tega zakona poleg oseb iz prejšnjega odstavka opravlja tudi policija.

Občinski redarji lahko v okviru svojih pristojnosti in nalog iz zakona, ki ureja občinsko redarstvo preverijo izpolnjevanje obveznosti lastnika psa iz prvega odstavka 6. člena tega zakona.

Nadzorstvo nad izvajanjem določbe tretjega odstavka 11. člena tega zakona opravljajo policisti in občinski redarji.

43. člen

Pri inšpekcijskem nadzorstvu ima pristojni inšpektor, poleg pravic in dolžnosti, ki jih ima po drugih predpisih, še te pravice in dolžnosti:

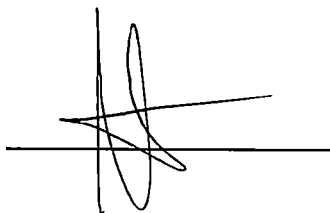
- ugotoviti identiteto skrbnika živali v primeru suma kršitve določb tega zakona ter kršitev po potrebi tudi fotografirati oziroma posneti, in pravico brez predhodnega obvestila ter brez dovoljenja pravne in fizične osebe vstopiti v poslovne ali proizvodne prostore, ter vozila, kjer se nahajajo živali ali obstaja sum, da se nahajajo. Če mora inšpektor pri opravljanju nadzorstva pregledati stanovanjske prostore, pa pravna ali fizična oseba temu nasprotuje ali ni dosegljiva, si mora za pregled teh prostorov pridobiti odredbo pristojnega sodišča;
- opravljati redne preglede vseh objektov, kjer se redi, goji ali se opravlja promet z živalmi, prireditve, razstave in trgovine z živalmi ter zavetišč in hotelov za živali;
- začasno ali trajno odvzeti žival in prepovedati stike dosedanjemu skrbniku živali, če je to potrebno za zaščito živali v primeru kršitve določb tega zakona. Za začasno odvzete rejne živali uradni veterinar odredi oskrbo na domu skrbnika živali, če pa to ni možno, se živali trajno odvzamejo in prodajo ali usmrtijo. Iz kupnine od prodane živali se pokrijejo stroški postopka, morebitna razlika pa se izplača skrbniku živali. Za odvzete hišne živali, razen za živali prosto živečih vrst, uradni veterinar odredi namestitev v zavetišče, ki lahko žival takoj odda primernemu skrbniku oziroma ravna v skladu z 31. členom tega zakona. Za začasno ali trajno odvzete živali prosto živečih vrst uradni veterinar odredi začasno oskrbo v zatočišču za živali prosto živečih vrst v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave. Če je bila žival oddana novemu skrbniku, je v primeru pravnomočno odpravljenih odločbe o odvzemu živali dosedanji skrbnik živali upravičen do odškodnine, ki jo uveljavlja pred pristojnim sodiščem;
- odrediti odpravo nepravilnosti pri izvajanju tega zakona;
- odrediti usposabljanje v skladu s šestim odstavkom 7.a člena tega zakona;
- odrediti usmrtitev ali zakol živali na stroške skrbnika, če gre po mnenju veterinarja za neodpravljljive bolečine ali poškodbe, ali če gre za nevarno žival, ali če gre za nevarnega psa, s katerim ni bilo opravljeno predpisano šolanje iz 26.c člena tega zakona ali to šolanje ni bilo uspešno opravljeno;
- prepovedati rejo določene vrste živali in uporabo proizvodnih ali poslovnih prostorov, če ugotovi, da je skrbnik ponovno kršil obveznosti iz tega zakona in s tem povzročal živali bolečine in trpljenje;
- prepovedati natovarjanje in prevoz živali, če niso izpolnjeni predpisani pogoji;
- prepovedati izvajanje posegov, ki niso dovoljeni oziroma se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona;
- odrediti ustavitev postopkov oziroma prepovedati izvajanje postopkov na živalih, ki se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona ali če pomanjkljivosti niso odpravljene v določenem roku;
- prepovedati zakol živali, če ni zagotovljeno predpisano omamljanje in zakol živali;
- prepovedati opravljanje dejavnosti imetniku zavetišča, če ne izpolnjuje več predpisanih pogojev;
- odrediti plačilo stroškov v zvezi z zapuščeno živaljo skrbniku ali zavetišču oziroma občini, če ni zagotovila zavetišča. Stroški oskrbe za zapuščeno žival, ki je bila odvzeta, se založijo iz proračuna Republike Slovenije do pravnomočnosti odločbe o odvzemu živali;
- odrediti zavetišču namestitev in oskrbo psa, ki ogroža okolico, če skrbnik ne odvrne splošne nevarnosti ali ni znan ali dosegljiv;
- odrediti zavetišču ulov, prevoz, namestitev in oskrbo zapuščene živali;
- prepovedati uporabo živali na javnem zbiranju ali snemanju zaradi zaščite dobrobiti živali.

V. PRILOGA

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV

Podpisi poslank in poslancev :

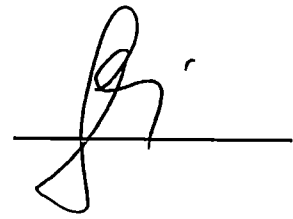
mag. Meira HOT

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical line, a horizontal line, and a large loop, positioned over a horizontal line.

Mag. Urška Klakočar Zupančič

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, overlapping loops and curves, positioned to the right of the printed name.

dr. Tatjana Greif

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'T' and 'G' followed by a horizontal line.

Poslanska skupina Svoboda

Mag. Borut Sajovic

mag. Nataša Avšič Bogovič

dr. Mirjam Bon Klanjšček

Mateja Čalušič

Bojan Čebela

Jožica Derganc

Sandra Gazinkovski

Vera Granfol

mag. Miroslav Gregorič

Lena Grgurevič

mag. Alma Intihar

Robert Janev

Andreja Kert

mag. Darko Krajnc

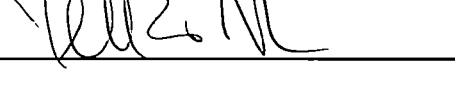
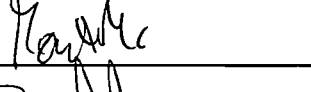
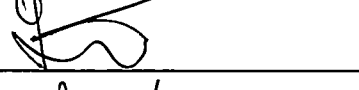
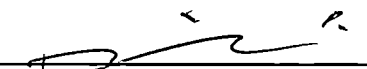
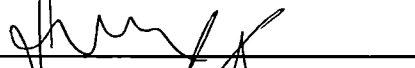
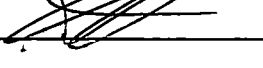
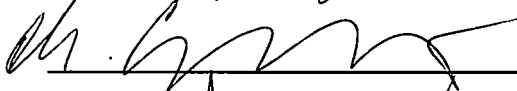
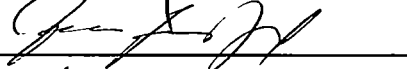
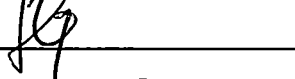
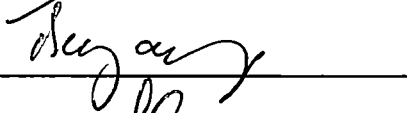
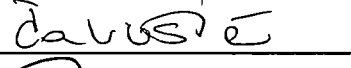
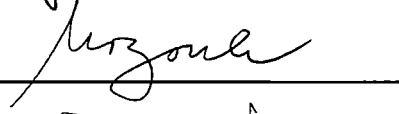
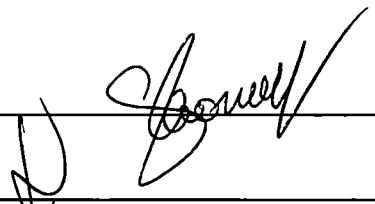
mag. Tamara Kozlovič

Tomaž Lah

Miha Lamut

Martin Marzidovšek

Tereza Novak

Tine Novak

Gašper Ovnik

Monika Pekošak

mag. Dean Premik

dr. Martin Premk

mag. Franc Props

Aleksander Prosen Kralj

Andreja Rajbenšu

Aleš Rezar

Janja Sluga

Dušan Stojanovič

Mojca Šetinc Pašek

Katarina Štravs

Lucija Tacer

Teodor Uranič

Tamara Vonta

mag. Rastislav Vrečko

Dejan Zavec

Lenart Žavbi

Sara Žibrat

Andreja Živic

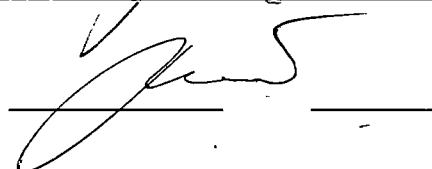
A series of handwritten signatures in black ink, each corresponding to a name listed on the left. The signatures are written on horizontal lines. The signatures vary in style, from cursive to more stylized or blocky. Some signatures are written over multiple lines. The names and their corresponding signatures are: Tine Novak, Gašper Ovnik, Monika Pekošak, mag. Dean Premik, dr. Martin Premk, mag. Franc Props, Aleksander Prosen Kralj, Andreja Rajbenšu, Aleš Rezar, Janja Sluga, Dušan Stojanovič, Mojca Šetinc Pašek, Katarina Štravs, Lucija Tacer, Teodor Uranič, Tamara Vonta, mag. Rastislav Vrečko, Dejan Zavec, Lenart Žavbi, Sara Žibrat, and Andreja Živic.

Podpisi poslank in poslancev:

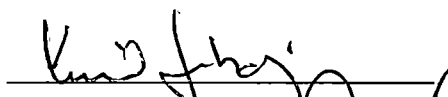
Jani PREDNIK

Predrag BAKOVIĆ

Soniboj KNEŽAK

mag. Bojana MURŠIČ

Damijan ZRIM

Jonas ŽNIDARŠIČ

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
Poslanska skupina Levica

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t 01 478 96 49, f 01 478 98 45, e ps-levica@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ime in priimek	Podpis
dr. Matej T. Vatovec	
Milan Jakopovič	
Nataša Sukič	
Miha Kordiš	